

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
INNOVATSION
RIVOJLANISH VAZIRLIGI

**ҚИЁСИЙ АДАБИЁТШУНОСЛИК,
ЧОҒИШТИРМА ТИЛШУНОСЛИК ВА
ТАРЖИМАШУНОСЛИК: МУАММО,
ЕЧИМ ВА ИСТИҚБОЛЛАР**

ХАЛҚАРО ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАНИ

МАТЕРИАЛЛАРИ

Бухоро - 2021

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

ХОРИЖИЙ ТИЛЛАР ФАКУЛЬТЕТИ

НЕМИС ВА ФРАНЦУЗ ТИЛЛАРИ КАФЕДРАСИ

**ҚИЁСИЙ АДАБИЁТШУНОСЛИК,
ЧОҒИШТИРМА ТИЛШУНОСЛИК ВА
ТАРЖИМАШУНОСЛИК: МУАММО,
ЕЧИМ ВА ИСТИҚБОЛЛАР**

Халқаро илмий-амалий анжумани

7 июль 2021 йил

Бухоро – 2021

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 2 мартдаги 78-сонли фармойиши, 1-иловасига асосан ўтказилган халқаро конференция материаллар тўпламига замонавий тилшунослик, таржимашунослик, адабиётшунослик ва чет тили ўқитиш методикасининг долзарб муаммоларига доир илмий маърузалар ўз аксини топган.

Мазкур “Қиёсий адабиётшунослик, чоғиштира тилшунослик ва таржимашунослик: муаммо, ечим ва истиқболлар” мавзуидаги халқаро конференция Бухоро давлат университети Хорижий тиллар факультети Немис ва француз тиллари кафедраси ташаббуси билан ўтказилмоқда.

Ушбу тўпламга халқаро илмий конференция қатнашчилари, республика ва хорижий олийгоҳлар профессор-ўқитувчилари, катта илмий ходим изланувчилари ва тадқиқотчиларининг илмий мақолалари киритилган.

Масъул муҳаррирлар: ф.ф.д., профессор М.М.Жўраева
ф.ф.д., профессор М.Қ.Бақоева

Таҳририят аъзолари: ф.ф.д., профессор М.М.Жўраева
ф.ф.н, доцент З.И. Расулов
катта ўқитувчи Д.Ҳ. Каримова
ф.ф.ф.д., доцент О.М.Файзуллаев
ф.ф.н, доцент М.Н.Ҳикматова
ф.ф.ф.д., доцент О.И.Адизова
ф.ф.ф.д., катта ўқитувчи Н.Б.Кулдашова
катта ўқитувчи М.М. Маҳмудова
катта ўқитувчи С.С.Худоев
таянч докторант Ў.Ҳ.Мавлонова

Тақризчилар: ф.ф.д, профессор Ж.А. Якубов
ф.ф.н., доцент Р.Р. Бобокалонов
ф.ф.ф.д, Я.Б. Рўзиев

Дизайнер:

ф.ф.ф.д., катта ўқитувчи Н.Б.Кулдашова

Фойдаланилган адабиётлар

1. Y.V.Gyote “G’arbu-sharq devoni”ning Maqsud Shayxsoda va S.S.Buxoriy tarjimalariga xos xususiyatlar. M.M.Maxmudova. Ilm sarchashmalari. 2021 yil. 1-son.
2. SadriddinSalimBukhariy’srolle in the Development of the Literary Environment of Bukhari in the Late XX and Early XXI Centuries. M.M.Makhmudova. SCHOLASTICO-2021. Angliya. 2021 yil. 92-92 betlar
3. Preservation of Originality in the Translation of Goethe’s Works.International journal of PsychosocialRehabilitation. M.M.Makhmudova. 2020.01. 152-159 betlar.
4. Вариантность в переводе (на примере произведений братьев Гримм) ДХ Каримова - Вестник науки и образования, 2019.
5. Variability and Invariability in Fairy Tales (As the Example of the Translation of Grimms Fairy Tales). K.D Halimovna - International Journal of Psychosocial ..., 2020
6. GulchehraHojiyeva. NATIONAL IDENTITY AND LINGUISTICAL ANALYSIS OF TRANSLATION OF ART TERMS IN UZBEK LANGUAGE.Journal of Contemporary Issues in Business and Government. P-ISSN: 2204-1990. Vol. 27, No. 2, 2021. Pages 1651-1660. DOI: 10.47750/cibg. 2021.27.02.174 https://cibg.org.au/article_9597.html
7. Kuldasheva N.B., Kuldashev A. SOME DIFFERENT DIFFICULTIES IN SPORTS EXERCICES. SOI: 1.1/TAS DOI: 10.15863/TAS International Scientific Journal. Theoretical & Applied Science, p-ISSN: 2308-4944 (print) e-ISSN: 2409-0085 (online) Year: 2019 Issue: 12 Volume: 80 Published: 30.12.2019, <http://T-Science.org>;

“ҒАРБУ-ШАРҚ ДЕВОНИ”ДАГИ ТАСАВВУФИЙ ҒОЯЛАРНИ ТАРЖИМАДА БЕРИШДА САДРИДДИН САЛИМ БУХОРИЙ МАҲОРАТИ

М.М.Махмудова
БухДУ немис вафранцуз тиллари
кафедраси каттаўқитувчиси

Аннотация: Ушбу мақолада ўзбек таржимашунослигида ўзининг беқиёс ўрнига эга мутаржим, серкирра зуллисонан ижодкор, тасаввуфшунос олим, шоир, Садриддин Салим Бухорийнинг “Ғарбу-Шарқ девони”даги тасаввуфий ғояларни таржима қилишдаги маҳорати ҳақида сўз боради.

Аннотация: В статье рассказывается о мастерстве Садриддина Салима Бухари, переводчика, разностороннего писателя, мистика, поэта,

занимающего уникальное место в узбекском переводе, в переводе мистических идей в «Западно-Восточном диван».

Abstract. The article tells about the skill of Sadridin Salim Bukhari, translator, versatile writer, mystic, poet, who occupies a unique place in the Uzbek translation, in the translation of mystical ideas in the "West-Eastern Divan".

Калит сўзлар: таржимашунос, Гётешунос, иждокор, таржима, таржимонлик, образ, фаолият, дурдона, тадқиқ, мутаржим, девон.

Ключевые слова: переводчик, ученый Гете, создатель, перевод, переводчик, образ, деятельность, шедевр, исследователь, переводчик, девон.

Key words: translator, scientist Goethe, creator, translation, translator, image, activity, masterpiece, researcher, translator, Devonian.

Садриддин Салим Бухорий Гётенинг “Ғарбу Шарқ девони” таржимаси жараёнида ҳам шоир, ҳам тасаввуфий олим сифатидаги маҳоратини тўлик намоён эта олган.

Й.В.Гётенинг “Ғарбу Шарқ девони” “Муғаннийнома” қисми билан бошланади. Унинг бошланишида эса “Ҳижрат” шеъри келтирилган. Бу шеърда шоир Шимол, Мағриб, Жанубда тахтлар қулаб, ҳаммаёқ хароб бўлиб турган бир пайтда Шарққа ҳижрат қилиш зарур деб ҳисоблайди. Негаки, Шарқда бу дунёнинг ўткинчи ҳою ҳавасларига берилиш бефойдалигини англаган, ҳаммаси Оллоҳ иродаси билан боғлиқлигини тушуниб, фақат унгагина ишқ қўйган инсонлар етишиб чиққанини, улар таълимоти тўғрилиги боис эргашиш мумкинлигини билган. Шу ишонч билан шоир ёзади:

Унда ишқу маю мутриб
Ҳамда Хизр суви бордир,
Боқий умр сенга ёрдир.

Шу тариқа шоир хаёлан чўпонларга ҳамроҳ бўлиб, дашту сахро кезиб, қаҳва, шоҳи, мушқу анбар савдоси мақсадида карвон билан шому саҳар йўл юриб, бекас ва ҳеч ким билмас сўқмоқлардан юриб, беҳад хатарли қоялардан ўтиб, Шарққа йўл олади. Бу машаққатли сафар давомида шоир Ҳофиз байтлари ҳаммага руҳий мадад бўлишидан, унинг шеърларини эшитганда карвонлар қушандаси – қароқчилар ҳам қўрқиб қолишидан ҳайрати ошади. Бу саёҳат ўзига бир дам эркинлик бахш этганидан ҳам қониқиш ҳис этади. Шарқда юлдузлар илми кашф этилгани, шу илм асосида карвонларнинг қуруқлик ва сувда уларни маёқ қилиб, адашмаслигидан завқланади. Умуман, борлиқнинг тилсимларга бойлигидан ҳайратланади ва ўзи тушган йўл Ҳақ йўли эканига ишонади:

Шарқни яратгандур Худо,
Мағрибни этгандир бино.
Офат йўқдир ўнг-сўлида

Шимол, Жануб Ҳақ кўлида.

Шундан сўнг шоир Оллоҳга ҳамд ўқийди:

Ул ўзи қози эрур,

Барча эл рози эрур.

Ардоқлаймиз юз номин,

Шарафлаб деймиз: “Омин!”

Ҳато этиб адашсам гар,

Ўзинг мендан бўл бохабар.

Ҳар юмушда, ижодда ҳам,

Тўғри йўлга бошла, Эгам.

Шоир нафас олмоқ ҳамда чиқармоқни инсон ўзи учун ато этилган эҳсон деб англаши зарурлигини, нафас кирган онда ҳам, нафас чиқарганда ҳам Аллоҳга шукур айтиш кераклигини эслатади. Яратган арабларга марҳамат кўрсатиб, тўрт нарсани берганини эътироф этади. Булар:

биринчиси – чиройда шоҳ тожидан устувор бўлган салла;

иккинчиси – ҳар жойда тиксанг, тайёр бошпана бўла оладиган чодир;

учинчиси – ботир учун бешак истеҳком вазифасини адо қиладиган шамшир;

тўртинчиси – хуркак қизни ром айлагувчи кўшиқдир, дейди.

Шуни билган ҳолда шоир ҳам ошиқлик йўлига кириб, унинг озорларидан чўчимай, муҳаббат кўшиқларини куйлашга жазм этади. Қалбини кучли илоҳий ишқ эгаллаб бораётганини яширмайди, иқроп бўлади:

Ишқни ким дер яшириб бўлар,

Кўзлар уни билдириб кўяр.

Илҳом пайти дилни тарк этиб

Чиққан шеърни бўлмас беркитиб.

Девондаги “Аносир” шеърда муҳаббат билан бошланган, ҳар калому, ҳар садоси ишққа омихта бўлган, ёқутранг май тўла қадаҳ жарангидай оҳанг берган, жанглар “урҳо”си-ла мисралари безатилган, охирида қабоҳатга нафрат билдирилиб, гўзаллик улуғланган шеър асил ва қудратли кўшиқ бўлиши, унинг ижодкори Ҳофиз каби халқлар тилидан мангу тушмаслигига ишонч билдирилган. “Ташриф” шеърда эса шоир шу кўшиқ сабабли Ҳофизга рўбарў бўлганлигини, риндона ўтаётган дамнинг азизлигини таъкидлайди.

“Беадаблик” шеърда шоир хотиржам ижодкоргина завққа тўлиб куйлай олишини уқтириб, шу сабабли унга барча тўсиқларни батамом йўқотиш лозимлиги, ўз дардига ўзи нажот топиши кераклигини ўргатади.

Шоир девоннинг “Муғаннийнома” боби якунида келтирилган “Саодатбахш азият” (“*Selige Sehnsucht*”) ашъорида Шарқ шеърятига алоқадор анъанавий парвона тимсолини қўллаш асосида фикр юритиб, у орқали ҳақиқий ошиқлик азиятини саодатбахш деб атайди. Зулматдан қочиб нурга интилган парвонани алқаб, унинг устидан кулувчи нодонларга

нафрат билдиради. Булар орқали ижодкор одатдаги ҳаёт чегарасидан чиқиб, руҳан қайта янгиланиш учун инсон Оллоҳ висолига интилиши керак, деган тасаввуфона ғояни илгари суради.

Маълумки, Ҳофиз ғазалиётига сингдирилган бош ғоя ишқ-муҳаббат эди. Лекин бу инсоннинг инсонга муҳаббати эмас, балки инсоннинг Оллоҳга бўлган илоҳий ишқидир. Шоир маъшуқаси сиймосида Оллоҳ тажаллисини англайди. Шоирнинг маъшуқа висолига етиши аслида Оллоҳ висолига етмоқликка тенгдир. Бундай ишққа етишган инсон эса ўзини унутиш даражасига етади. Шунинг учун Гёте бу борада Ҳофиздай фикрлаб, унга эргашиб ёзган шеърларида ўзликни йўқотмаслик ҳақида алоҳида уқтириб дейди:

Нени қўлдан бой берсанг ҳам
Ўзни бой берма аммо.

“Арзу дод” шеърида инсонлар йўлига тузоқ қўйишни пойлагувчи иблислар тузоғига ёлғончи, нокаслар илинишидан огоҳлантиради. Сохта мажнунваш, ўз сўзига амал қилмайдиган шоирларни танқид қилади. Олимлару, аҳли мусулмонга мурожаат қилиб, тақво таълимини аён этишга чорлайди. Ҳофизлар ҳамон ринду савдойи эканини айтади.

“Фатво” шеърида бир муфти Мизрий шеърларини бобма-боб ўқиб, сўнгра ҳар варағини йиртиб, ёнаётган гулхан ичига отиши, хушхат китоб ёниб, кулга айланиши, муфтининг одамларни ким агар Мизрий сўзларига эътиқод қилса, шундай ўтда ёндирилишидан огоҳ этиши баён қилинган. Лекин шоир, Гёте таъкидлаганидек, ўт балосидан озод, чунки унга Худодан илҳом берилган. Агар шоир чалғиса, гуноҳга ботиб, Аллоҳга ўзи жавоб беради”. Бу билан шоир илоҳий илм эгалари, шоирларнинг ҳамиша Аллоҳ назарида бўлишини таъкидламоқчи.

Маълумки, тасаввуфда “ломакон”, яъни “беҳудудлик” тушунчаси мавжуд. Шоирнинг девондаги бир шеъри айнан мана шу мавзуга қаратилганлиги билан эътиборни тортади. Унда шоир қўшиқчилик, ғазалчиликни беҳудудликка менгаб, унинг кўҳна ва лекин навқиронлигини таъкидлайди. Девонда бундан кейин келтирилган “Пайравлик” шеъри юқоридаги шеърни мантиқан давом эттиради. Унда шоир ўзидай бир олмон қалбини шарқона шеърият оташи шайдо этгани, унинг ҳар бир байтига тақлид қилмоқ, пайрав боғламоқ ҳаваси уйғонгани, бу айни пайтда ўзи учун шараф экани ҳақида сўз юритган. Унингча, шеър гарчи янги вазн, қофия билан гўзал бўлса-да, пайрав билан яратилса-да, ҳар янги вазн ажалдай олдинги вазнга таъсир кўрсатиб, уни ўлдириб, янги бир шеърни ҳосил қилади.

Бўса – тасаввуфий шеъриятдаги муҳим рамзий тимсоллардан биридир. Шунининг олиб, Гёте шу руҳдаги шеърларида бўса талқинига алоҳида ўрин ажратган:

Қошу кўзи, лабидан олдим бўса,
Дардларимга, нетай, дармон шу бўлса?

Худди шунингдек, май тимоли, уни қуйиб берувчи соқий образи ҳам Шарқ мумтоз шеърлятида сўфиёна мазмун ташийди. Мана шу боис Гёте тасаввуфона рухдаги шеърлярида бу рамзий тимсол ва образларга алоҳида ўрин ажратган. Шоир соқийга мурожаатни худди тасаввуфий шеърлятдагидек “Аё, соқий” мурожаати билан келтиради:

Ёнаётир ўт ичра тан

Аё, соқий, қадаҳ тут!

Бир ё икки қадаҳ бирлан

Сўнарму бу оташ – ўт?

Баъзан шоир соқийнинг ёш йигит эканига эътиборни тортади:

Соқий йигит муаллимга

Қадаҳ тутади боз-боз,

Шак келтирмас у таълимга

Рухга май берар парвоз.

Бу мисраларда мутаржим матндан келиб чиқиб, “пир” сўзи ўрнида муаллим” сўзини қўллаган кўринади.

Салла – мусулмонлар рамзига айланган бош кийим турларидан биридир. Мусулмонликка бор вужуди билан ихлос қўйган Гёте салла ўрашга ҳам таёр. У маҳбубаси Зулайхога мурожаат қилиб дейди:

Кел, маҳбубам, салла ўраб бер

Нафис қўлинг билан менга.

Шоир саллага Эрон шоҳи Аббос ҳам меҳр билан лаъл қадаганини, салла жаҳонгир Искандарга ярашгани ва маъкул бўлганию ўз саркарда ва амирлярига дастор боғланг деб фармон берганини, аммо салла қимматбаҳо лаъл билан безатилса, тож аталишини, тожни ҳукмдор кийса, шону шуҳрати юксак бўлажагини айтиб, ўзининг бунақа саллалар эмас, балки Шарқ авлиёларига ўхшаб оппоқ салла кийиш истагини изҳор қилади.

Шоир девонида тасаввуфона шеърлятда кўп учрайдиган “майхона” образи ҳам келтирилган:

Майхонада базм этсам

Хоҳ кулбада мен якка,

Хаёл доим сен билан банд

Рух боғлиқ сен малакка.

Қуйидаги мисрада ҳам сўфиёна фикр ўзига хос бадий ифодаланган:

Ўргимчакни ўлдириб, шу дам

Ғоят ғамгин бўлдим, ажабо,

Унга ҳаёт берган-ку, Худо

Ҳақли мендай яшашга у ҳам.

Девоннинг “Ишқнома” қисмида Рудоба ва Рустам, Юсуф ва Зулайхо, муродга етмай ўтган Фарҳоду Ширин, бир-бири учун яралган Лайлию Мажнун, кексайганда ҳам ёниб севган Жамил ва Ботина, висолдан масту беармон бўлган Билқис билан Сулаймон, Вомику Узро ишқ ҳамда вафо тимсоллари сифатида тилга олинган. Улар ҳақидаги қиссаларни жаҳондаги

хар бир мардум билишини, ишқ-муҳаббат риёзатдан иборатлигини, у фақат гумроҳлар наздидагина роҳат саналишини, унга на зар, на зўр билан етиб бўлмаслигини, чин ошиқлик ҳатто инсонни девона этишини шоир эслатиб ўтади. Шу орқали илоҳий ишқ моҳиятини илғаб етганини намоён этади.

Фойдаланилган адабиётлар

1. Y.V.Gyote “G’arbu-sharq devoni”ning Maqsud Shayxsoda va S.S.Buxoriy tarjimalariga xos xususiyatlar. M.M.Makhmudova. Ilm sarchashmalari. 2021 yil. 1-son.
2. Sadridin Salim Bukhariy’s rolle in the Development of the Literary Environment of Bukhari in the Late XX and Early XXI Centuries. M.M.Makhmudova. SCHOLASTICO-2021. Angliya. 2021 yil. 92-92 betlar
3. Preservation of Originality in the Translation of Goethe’s Works. International journal of Psychosocial Rehabilitation. M.M.Makhmudova. 2020.01. 152-159 betlar.
4. Вариантность в переводе (на примере произведений братьев Гримм) ДХ Каримова - Вестник науки и образования, 2019.
5. Variability and Invariability in Fairy Tales (As the Example of the Translation of GrimmsFairy Tales). K.D Halimovna - International Journal of Psychosocial Rehabilitation, 2020.
6. Kuldasheva N.B. THEORETICAL VIEW POINTS OF LINGUISTS ON TERMINOLOGY. SOI: 1.1/TAS DOI: 10.15863/TAS International Scientific Journal. Theoretical & Applied Science, p-ISSN: 2308-4944 (print) e-ISSN: 2409-0085 (online) 2019 Issue: 12 Volume: 80. 2019. – P. <http://T-Science.org>;
7. Hojjeva G.S. LINGUVOCULARY PROPERTIES OF ART TERMS (On the example of French and Uzbek languages). International Journal of Progressive Sciences and Technologies (IJPSAT) Volume: 25 No. 1 2021, – P.09-15.<https://ijpsat.ijsht-journals.org/index.php/ijpsat/article/view/2746/1628>

NEMIS TILIDAGI MODAL PARTIKELLARNING O’ZBEK TILIDA IFODALASH IMKONIYATLARIGA DOIR

Omanov Shuhrat
Qarshi davlat universiteti o’qituvchisi

Annotasiya. Ushbu maqola nemis tilidagi modal yuklamalarning o’zbek tilida ifodalanish imkoniyatlariga bag’ishlangan. Shuningdek ushbu maqolada ayrim badiiy asarlar tarjimasining lingvistik tahlili ham amalga oshirilgan.

Abstract. This article is devoted to the expressing possibilities of modal particles while translating them from German into Usbek. And linguistic analyzes on the translation of some literary works also have been done in this article.

Kalit so’zlar: modal partikel, tarjima, badiiy tahlil, lingvistik tahlil, qayta ifodalanish, lisoniy ekvivalentlik.

МУНДАРИЖА

Обиджон Хамидов. Таълим тизимидаги устувор вазифалар ва ютуқлар	3
Ф.Б. Ибрагимова. Учинчи ренессансга қўйилаётган қадамларилм-фан ютуқлари тимсолида	7
Отабек Сиддиқович Қаҳҳоров. Чет тилларини янада мукамал ўрганиш устувор йўналишдир	11

I ШЎБА. ТИЛШУНОСЛИК ФАНИНИНГ ДОЛЗАРБ

МАСАЛАЛАРИ	13
Abdulhayrov Dilshod. Die entstehung der semantischen schattierungen von den lehnwörtern.....	13
Ахмеджанова Ситора Джураходжаевна. Асимметричные отношения означающего и означаемого в словесном знаке: полисемия/омонимия - синонимия/гипонимия	18
Ахмедова Камола Кудратовна. Межкультурная компетенция и межъязыковая прагматика.....	21
Акбаева Х.Б. Формирование банковской терминологии во французском языке и ее современное применение	25
Amonova Shohida Vali qizi. Fransuz tilida qo'llaniladigan sport terminlarining o'zbektilidagi muqobillarining o'xshash jihatlarini o'rganish masalalari	27
Artikova Mavjuda Maqsudovna. Translation and lingvoculturalanalyze terminology in the sphere of irrigation in teaching process in technical higher schools	32
Artikova Mavjuda Maqsudovna. Irrigatsiyaga oid ingliz va o'zbek tillarda terminalogiyalarning jihatleri va lingvomadaniy tasnifi.....	36
Атабоев Нозимжон Бобожон ўғли. Соса манбаларида морфологик бирликлар тадқиқи	40
Бегматова Р.Ф. Тилшунослик илмида хурмат функцияси ва унда юкламаларнинг аҳамияти	42
Odilshoh Bobokalonov. Fitonimiya va farmakofitonimiyani o'rganishning zamonaviy tendensiyalari.....	45
Бобокалонов П.Р. Фердинанд де Соссюр таълимотининг такомиллашуви	48
Bobokalonov Rajab. Analyse structurale des termes médicaux dans les langues franco-ouzbèke	52
Hayotova Dilafro'z Zoyirovna. Nemis va o'zbek tillarida "vatan" konsepti va uning lingvokulturologig talqini	55
Hojiyeva Gulchehra Salimovna. 'San'at' terminining fransuz va o'zbek tili lug'atlari asosida lingvo-madaniy tahlili.....	62
Isroilova Manzura Jamolovna. Yozma ommaviy axborot vositalarida frazeologik birliklarning ahamiyati	68
Kaljanov Ali. Single homonyms in karakalpak language.....	74

Karimova Dilafruz Halimovna. Grosse forschungen zur deutschen sprache	76
Норова Мохитобон. Архаизм ва историзм ҳақида	80
Носиров О.Т., Ниёзова М.Ш. В русской и узбекской языковых картинах мира.....	88
Орипова Камола Давлатовна. Француз тилида миллий ўзига хосликнинг ономастик муаммоси.....	100
Rakhimova Shakhnoza Rakhimovna. The interpretation of pshycologism in the short story “Luncheon” by W. S. Maugham	105
Rakhimova Shakhnoza Rakhimova. Psychologisms as the mean of the disclosure of the character short story “The verger” by W. S. Maugham	108
Рустамова Ф.И. Истоки и пути формирования терминосистем	111
Sattorova Zarnigor To’lqinovna. Fransuz va o’zbek tillarida ismlarning genetik va lingvokulturologik tahlili	115
Таирова М., Саидова О. Некоторые лексические особенности делового французского языка.....	120
M.Kh.Tairova, Z.Klimentova. L’utilisation du jeu comme support d’apprentissage d’une langue étrangère	124
Ubaydullayev Xurshid Shavkatovich. Turli tillardagi frazeologik birikmalarni o’zbek tiliga tarjima qilish xususida.....	128
Хаас Албина, Рўзиев Яраш Бозорович. Э.М.Ремаркнинг “Im westen nichts neues” романида феъл замон шаклларининг қўлланиши	131
Хаятова Нигина Икромджоновна. Психоллингвистика как наука о речевой деятельности в процессе обучения французского языка	141
Halimova Mahbuba. Chet tili fanini o’qitishda frazeologiya tushunchasi va uni qo’llash printsiplari.....	150
Khaitova Gulshan Bahodirovna. Agriculture terminology and its application. 153	
Nasriyeva Dilnoza. Fransuz va o’zbek tillarida tijorat va biznes terminlarining milliy–madaniy jihatlari	156
Jo’rayeva N.Sh. Evfemizmlarning gender xususiyatlari xususida.....	160
Рустамова Ф.И. Истоки и пути формирования терминосистем	163
Tursunov Mirzo Makhmudovich. Инсоннинг ўзини тутишига боғлиқ бўлган ва ақлий (интеллектуал) салоҳиятини ифодаладиган метафорик ибораларнинг лингвокогнитив таҳлили.....	167
Tursunov Mirzo Makhmudovich. “Инсоннинг жамиятда бажарадиган турли фаолиятлари билан боғлиқ метафорик ибораларнинг лингвокогнитив таҳлил.....	171
Rakhimova Shakhnoza Rakhimovna. The interpretation of pshycologism in the short story “luncheon” by W. S. Maugham	175
Rakhimova Shakhnoza Rakhimovna. Psychologisms as the mean of the disclosure of the character short story “The verger” by W. S. Maugham	178

2-ШЎЪБА. ҚИЁСИЙ АДАБИЁТШУНОСЛИК ВА ФОЛЬКЛОРШУНОСЛИГИНИНГ УМУМБАШАРИЙ

ОМИЛЛАРИ	187
Adizova O.I., Abdullayeva N.N. Proverbe et sa structure binaire.....	187
Akhmedova Gulmirakhon Okhunjon kizi. Using of Metaphors in political discourse.....	194
Гудзина Виктория Анатольевна. Влияние тюркской модели мировоззрения на художественное мышление Зульфийи Исроиловой	198
Gulomova Ziyodakhon Khayriddin kizi. Racism as an obstacle to individual identity in ralph ellison’s “invisible man”	203
Ibragimova Nilufar. Alisher Navoiyning Lutfiy g’azaliga bog’lagan bir taxmisi tahlili.....	206
Ismatullaev Miraziz. Thematic classification of children's folklore games	211
Жаббарова Малохат, Сувонкулова Садоқат. Ги де Мопассан ва Абдулла Қаххорхюяларида аёл тасвири.....	216
Жумаев Акмал Ахматович. Ўзбек ва немис халқ эртак ҳамда афсоналарида турна образи.....	228
Jumayev Akmal Aхmatovich. The image of a swallow in uzbek and german folk tales and legends.....	233
Jurayev Nurbek Djumanazarovich, Husanova Zebiniso O’ktam qizi. Maqollar har bir xalqning o’zligini ifodalovchi bebaho me’rosidir	237
Махмудов Алишер. Немис адабиёти тарихида ғарб ва шарқ муштараклиги бир назар	239
Муродов Ғ.Н. Муҳит ва шахс тасвирида муштараклик.....	242
Пулатова Виктория Искандеровна. Опыт изучения антиутопии в литературоведении Узбекистана	245
Ro’ziyev Muxtor, Aхmetova Zarina. Hans Bo’llning “Masxarabozninhg qarashlari” romaning syujeti va kompozitsiyasi	250
Safarova Nigora Oxunjonovna, Jumaeva Habiba. Multiple responsibilities of uzbek children's games.....	254
Subhonova Gulnoza Maqsudovna. Poetics and its peculiar features.....	256
Ganiyev Fazliddin Zoirovich. Pourquoi les fables de la fontaine sont eternelles.....	262
Ramazonova Zarina G’afurovna. Zamonaviy adabiyotshunoslikda yangi tendensiyalarning paydo bo’lishi va rivojlanishi	266

3-ШЎЪБА. ТАРЖИМАШУНОСЛИК, АДАБИЁТШУНОСЛИК ВА ЛИНГВОМАДАНИЯТШУНОСЛИК ХУСУСИЯТЛАРИ..... 270

Бозорова Муҳаббат Абдурахмоновна. Хайнрих Хайне сонетлари ўзбекча таржимасига хос хусусиятлар	270
Махмудова М.М. Садриддин Салим Бухорийнинг немис тилидан бадиий таржималари	273

М.М.Маҳмудова. “Ғарбу-Шарқ девони”даги тасаввуфий ғояларни таржимада беришда Садриддин Салим Бухорий маҳорати.....	277
Omanov Shuhrat. Nemis tilidagi modal partikellarning o'zbek tilida ifodalash imkoniyatlariga doir	282
Ikromova Lola Boltayevna. Tarjimada yozuvchi uslubini saqlashning o'ziga xosligi	286
Khudoev Samandar. Execution of the game in the classroom.....	291
Мадиров Бабур Алламбергенович. Ёш ўрганувчиларнинг инглиз тилидаги нутқ малакаларини ривожлантиришида ҳикоя қилиш услубининг самарадорлиги.....	295
Qurbonov Sadridin Qoraboyevich. Die formen des didaktischen spiels für daf-unterricht.....	298
Rakhmatov A.P. „Flip teaching“ als modernemethode im daf-unterricht	301
Badalbaeva Malokhat, Umarova G. The Grammar Translation Method (GTM) is one of the main methods ofteaching a second foreign language	307

4-ШЎЪБА. ХОРИЖИЙ ТИЛЛАРНИ ЎРГАНИШНИ

ОММАЛАШТИРИШ ФАОЛИЯТИНИ СИФАТ ЖИҲАТДАН ЯНГИ БОСҚИЧГА ОЛИБ ЧИҚИШ

Попов Дмитрий Владимирович. О типах двуязычия	312
Umarova Sayyora Sobitovna. L'apprentissage de la langue française.....	315
Sanjar Islomov, Oktambov Khodjiev. Ўзбекистонда чет тиллар ўқитишни такомиллаштиришда хорижий ҳамкорларнинг роли	318

5-ШЎЪБА. ХОРИЖИЙ ТИЛЛАРНИ ЎРГАНИШНИНГ

ЎЗБЕКИСТОН ТАРАҚҚИЁТИДАГИ АҲАМИЯТИ.....

Teunis Uiterdijk, Ramazon Bobokalonov. Le theme de la fraternite	322
To'yeva Zulfiya Nozimovna. Maktabda ona tili ta'limi	330
Michelle Bouyssou, Ramazon Bobokalonov. La vie quotidienne d'enseignants de fle	334
Jurayeva Maksouda. «J'aime lire» et «Jebouquine».....	337
Шерматов Акрам Абдухакимович. КРІ – олий таълим муассасасини самарадорликка етакловчи тизим	342
To'xtayeva Dilafuz. Oshiq iztiroblarining navoiyona talqini	346